

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

1:a årg.

Den 29 April 1900

N:r 31

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Emile Loubet* (med 1 porträtt). *Fru Julia Håkansson* (med bystporträtt). *En lofvande ung dramatiker* (med 1 porträtt). *Herrns paraply*. (Från franskan för HVAR 8 DAG). *Telefonering pr stängselråd* (med 1 illustration). *Hur man roar sig på Paris-utställningen* (med 2 illustrationer). *Sydpolsfararen Borchgrewink* (med 1 porträtt). *Skandinaviens främsta sjukhus* (med porträtt och illustration). *En svensk bildhuggares atelier* (med 6 illustrationer). *Boerbilder från en svensk* (med 2 illustrationer). *Guldtörstens offer* (Följetong, med 1 illustration, forts.) *Veckans porträttgalleri* (med 4 porträtt). *Från öfver-svämningarna i Örebro* (med 2 illustrationer). *Från hästutställningen i Stockholm* (med 3 illustrationer).

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1900.

Foto. Nadar, Paris.

EMILE LOUBET.
Franska republikens president.

Det blef icke »garfvaren från Håvre», Félix Faure, som kom' att öppna Parisutställningen år 1900. Han bortkallades midt under den bittraste inbördes fäjd som under den nya regimen sönderslitit Frankrike. Efter honom kom bondsonen från Provence, Emile Loubet, hvilkens personliga »republikanska enkelhet» står i hjärt kontrast till monokeln och de hvita damaskerna.

Emile Loubet öfvertog rodret å det hårdt krängande skeppet den 18 februari 1899. I denna dag kan han med tillfredsställelse se huru detsamma glider in i smult vatten, huru *Paris* med sin världsutställning gjutit olja öfver de upprörda vågor som för ej länge sedan sjödo rundtomkring, hotande att dränka världens hjärta i indignationens vredgade haf.

President Loubet — hvars senaste porträtt vi äro i tillfälle återgifva å första sidan — öppnade den 14 april utställningen med ett formfulländadt tal. Ur detsamma ha vi här endast plats att citera följande slutord, i hvars varma mening hvarje nation må instämma:

»Mine herrar! Detta harmoniens, frendens och framåtskridandets verk skall, huru förgängligt det än är, icke hafva varit förgäfvat.

»Detta folkens fredliga möte skall bära frukt i framtiden, och jag är öfvertygad om, att det 20:de århundradet skall komma att lysa öfver större broderskap, öfver mindre nöd. Härmed förklarar jag utställningen öppnad.»

EN BYST AF JULIA HÅKANSSON.

Detta är vår stora skådespelerskas senaste porträtt. Det är en slags fotografisk byst af fru Julia Håkansson, utgången från hr Steen-Möllers atelier i Göteborg.

Detta fotografiska *trick* är ej någonting alldeles nytt, men tillräckligt lyckadt och vackert för att intressera en stor allmänhet, till hvars främsta gunstlingar fru H. med stolthet kan räkna sig.

Hon står nu i den fulla utvecklingen af sin härliga konst, på hvilken hon förvisso ännu kommer att gifva oss många lysande prof.

EN LOFVANDE UNG
DRAMATIKER.

Skriftställaren *Karl Hedberg* har med 3-akts lustspelet »Hjärtats begär», hvilket f. n. gör succès å Vasateatern, gifvit så stora löften att vi i honom med skäl vilja se en svensk lustspelsförfattare som kommer att rikta vår svenska dramatiska litteratur med värdefulla komiska alster.

Hr Hedberg, som den 3 maj fyller 34 år, är som bekant son till Frans Hedberg, och bror till författaren Tor Hedberg. Vi tillönska hr Hedberg att bli lika populär som fadern, hvars produktivitet därtill är något nästan enastående.

Karl Hedberg har förut på scenen uppträdt med enaktskomedierna »Syskon» och »En äkta man», hvilka båda med framgång uppförts i Stockholm och Göteborg.

HERRNS PARAPLY.

Från franskan för HVAR 8 DAG.

Fru Oreille var utstuderadt sparsam. Under årens lopp hade hon förskaffat sig en stor skatt af praktiska grundsatser för förökandet af pänningen. Hennes tjänstflicka hade mycket svårt vid sina försök att lägga undan några »småslantar», och det var till och med endast med stort besvär som herr Oreille kunde aflocka sin hustru sina fickpänningar. Det äkta paret var mycket välmående. Trots detta kände fru Oreille det som ett tungt slag när hon hade en större utgift — det vållade henne hvarje gång en sömnlös natt. Oreille måste dag efter dag upprepa detsamma: »Du skall inte vara så snål, Germaine, vi kunna ju ändå inte göra slut på våra inkomster.»

Hon svarade: »Man vet aldrig, hur det kan gå här i lifvet. Det är bättre att ha för mycket, än för litet.»

Hennes man beklagade sig öfver de umbäranden som hon pålade honom, särskildt om de sårade hans fåfånga. Oreille hade en mycket god plats i krigsministeriet, hvilken han behöll endast för att göra sin hustru till viljes, hvars enda sträfvan var att förmögenheten skulle ökas. Nu hade han också i två år kommit till byrån med samma lappade paraply och var utsatt för kollegernas hån. Utom sig af förgelse öfver deras anspelningar yrkade han på att fru Oreille skulle köpa honom ett nytt paraply. Hon skaffade honom ett för 8 francs 50 centimer, en reklamartikel som en stor firma slungat ut i tusental. Oreilles vänner kände genast igen varan, deras hänfulla anmärkningar började ånyo och Oreille led fruktansvärdt. Paraplyt var ej värdt någonting. Efter tre månader var det odugligt. Detta väckte allmän munterhet i ministeriet. Ett kvickhufvud skref till och med en visa därom, som sjöngs allmänt i den stora byggnaden från morgon till kväll.

Ursinnig befalld Oreille sin fru att köpa honom ett nytt paraply af fint siden till 20 francs och öfverlämna kvitterad räkning därpå. Hon köpte ett. Men det kostade bara 18 francs, och när hon gaf det åt sin man förklarade hon i tydligt raseri: »Där har du ett nu. Men det skall räcka i minst fem år.»

Oreille kom triumferande till ministeriet och mottog gratulationer från alla håll. När han kom hem på aftonen, sade hans fru med en blick på paraplyt: »Du skulle inte ha rullat ihop det, det skadar sidenet. Du gjorde klokast i att se väl efter din egendom, ty jag ämnar sannerligen inte så snart köpa något nytt.» Hon tog paraplyt och slog upp det för att släta ut vecken. Hon blef plötsligt stående som slagen af skräck. I midten såg hon ett rundt hål så stort som ett tio-francs-stycke. Det var brändt af en cigarr. Hon stammade:

»Hvad har du gjort med det?» Utan att se upp svarade hennes man helt lugnt: »Med hvad? Hvad för slag? Hvad menar du?»

Vreden kväfde hennes röst, hon kunde ej få fram ett ord. »Du . . . du har . . . bränt upp . . . ditt . . . ditt . . . paraply! Du . . . du . . . är säkert vansinnig. Du vill ruinera oss i grunden!»

Han vänder sig om likblek i ansiktet. »Hvad säger du?»

»Jag säger att du har bränt upp ditt paraply. Se där!»

Och i det hon rusade mot honom, som om hon ämnade slå honom, höll hon det lilla brända

hållet framför näsan på honom. Han träffades hårdt af denna »olyckshändelse».

»Det . . . det . . . Hvad är det? Det visste jag inte om! Jag har inte gjort det, det svär jag! Jag hade ingen aning om hvad som händt.»

Hon formligen tjöt.

»Jag slår vad att du har gjort konstern med ditt paraply på byrån. Du har spännt upp det som en lindansare och gått rundt med det till alla.»

Han genmälde:

»Jag har spännt upp det en enda gång för att visa, hur vackert det är. Jag svär, att det är allt.»

Fru Oreille stampade ursinnig i golfvet och ställde till en af dessa husliga scener, för hvilka en fridsälskande man hyser större förskräckelse än för ett slagfält, där kulorna rägna.

Fru Oreille lagade därpå paraplyt med ett stycke siden, som hon klippte ur ett gammalt paraply hvilket var af helt annan färg.

Morgonen därpå gick herr Oreille i något tryckt stämning med »det lagade» under armen till byrån. Där ställde han det i ett skåp.

Men knappt hade han på aftonen återkommit hem, förrän hans fru ryckte den olycksaliga tingesten ur hans hand och slog upp det för att konstatera om allt var i ordning. Hon föll nästan i vanmakt, ty hvad hon nu såg var omöjligt att på något sätt reparera. Paraplyt var öfversälladt med små hål, som om någon skulle ha skakat brännande aska ur en pipa öfver det. Det var förbi, oåterkalleligen förbi.

Hon betraktade skadan, utan att säga ett ord, ty hon var alltför förbittrad för att kunna frambringa ett ljud. Herr Oreille stod och stirrade som en mindre vetande. Därpå sågo båda på hvarandra, slogo ned ögonen och — plötsligt flög det olycksaliga paraplyt i hufvudet på honom.

»O, din usling, du har gjort det med afsikt. Vänta bara, det skall du få betala! Du får inte något paraply vidare!» I den stilen gick hon på ungefär en timmas tid. Då hade han återfått målet och försvarade sig. Han svor, att han ej begrep det ringaste af hela saken. Här kunde det inte vara tal om annat än hämd eller elakhet.

Det ringde på tamburdörren. Herr Oreille var fri, ty man väntade en bekant till midagen. Fru Oreille framlade fallet med paraplyt för honom. Men hvad köpet af ett nytt paraply anginge, så kunde därom ej bli tal. Oreille skulle *aldrig* få något paraply mera.

Vännen anförde ett par goda motskäl: »Då förstör han sina kläder, min fru, och de äro säkert värda mera.» Den rasande lilla frun genmälde: »Då får han nöja sig med ett af gloria.» Vid denna tanke blef Oreille utom sig. »Godt, då tar jag afsked! Hör du? Jag lägger in om afsked. Med ett paraply af gloria går jag inte på ministeriet!»

Vännen tog åter till ordet:

»Men så låt då kläda öfver det här. Det kostar ej så mycket.»

Fru Oreille kunde inte få fram något vidare. Hon bara stammade:

»Ny öfverklädsel kostar minst 8 francs. Åtta francs och aderton francs gör ju tjugusex francs! Tjugusex francs för ett paraply!? Då skulle man vara en vansinnig slösare!»

Vännen hade en idé.

»Låt ert brandförsäkringsbolag ersätta skadan.

Bolagen gifva skadeersättning för brunna föremål, om olyckan skett i ert hem.»

Detta verkade lugnande på den lilla fru Oreille.

Efter ett ögonblicks funderande sade hon till in man: »Innan du går till ministeriet i morgon, får du skynda dig upp till »Maternelles» byrå och visa ditt paraply och begära pengar för det.»

Herr Oreille for upp från in plats:

»Inte för allt i världen skulle jag våga det. De aderton francs'en äro förlorade och därmed är saken utagerad. Vi dö inte af det.»

Dagen därpå gick han ut med sin käpp. Lyckligtvis var det vackert väder.

Fru Oreille var ensam hemma. Hon kunde inte berga sig för grämelse vid tanken på förlusten af 18 francs. Paraplyt låg på matbordet. Hon gick af och an, utan att kunna fatta ett afgörande beslut. Tanken på försäkringsbolaget kunde hon ej få ur sitt hufvud. Men hon vågade inte utsätta sig för de hänfulla blickarne från herrarne, som där skulle taga emot henne. Hon var alltid blyg och förlägen, när hon skulle tala med obekanta. De förlorade 18 francs lämnade henne emellertid ingen ro. De beredde henne afgrundens alla kval. Hon ville inte mer tänka på saken, men hågkomsten af denna förlust förföljde henne.

Plötsligt fattade hon mod.

»Jag skall gå dit!»

Men först måste hon ställa så till med paraplyt, att skadan blef mera i ögonen fallande och lätt att konstatera. Hon tog ett kol ur kaminen och brände ett stort hål mellan stålstängerna. Sedan rullade hon försigtigt ihop sidenet, knäppte om gummibandet, klädde i hast om sig och skyndade med raska steg mot Rue de Rivoli, där försäkringsbolaget hade sitt kontor.

Men ju närmare hon kom, desto långsammare blefvo hennes steg.

Hvad skulle hon säga och — framför allt — hvad skulle man svara henne?

Hon orienterade sig. Ännu 28 hus att passera! Det var bra, då hade hon tid att fundera. Hon saktade farten allt mera och formligen darade när hon stod framför bolagets dörr, på hvilket i förgyllda bokstäfver lästes *Försäkringsbolaget »La Maternelle»*. Redan framme! Hon stod stilla ett ögonblick, gick därpå förbi, kom tillbaka, gick åter förbi och kom ännu en gång tillbaka.

Till slut fattade hon mod. »Jag skall gå upp, ju förr desto bättre.»

När hon gick in i byggnaden, hörde hon hur hjärtat dunkade.

Hon öppnade dörren till ett stort rum, i hvilket funnos fyra pulpeter. Vid hvarje såg man hufvudet af en tjänsteman, hvars kropp doldes af ett galler.

En herre med en del handlingar i handen kom emot henne.

»Förlåt, min herre, till hvem skall jag vända mig för att få skadeersättning för brunna lösören?» En grof röst svarade:

»En trappa upp till höger.» Denna upplysning gjorde henne ännu mer försagd. Hon hade hälst genast velat rycka fram med sin fordran på 18 francs. Men tanken på denna summa gaf henne nytt mod och andtruten gick hon upp på trappan. I andra våningen knackade hon på en dörr. Man ropade:

»Stig in!»

I nästa ögonblick stod hon i ett stort rum, i hvilket tre herrar med högtidligt utseende och prydda med ordnar språkade med hvarandra.

»Ni önskar, min fru?» frågade den ene.

Rösten svek henne. Hon endast stammade helt tyst:

»Jag kommer . . . ja, jag kommer . . . i och för en brandskada . . .»

Den mycket höflige herrn bjöd henne en stol.

»Var så vänlig tag plats, jag står ögonblickligen till er tjänst.»

Och vändande sig till de båda andra herrarne fortsatte han samtalet:

»Mina herrar, bolaget anser sig ej förpliktadt gent emot er för mera än 400,000 francs. Vi kunna ej godkänna er fordran på ytterligare 100,000 francs. Skadevärderingen visar för öfrigt . . .»

En af de båda andra afbröt honom:

»Det är nog, min herre. Då får domstol afgöra saken. Vi ha följaktligen ingenting mer här att beställa.»

Och med ett par stela bugningar aflägsnade de sig. Ack, om hon kunde gå sin väg med dem!

Hur gärna skulle hon ha gjort det! Men —

Nu vände sig herrn till henne:

»Hvarmed kan jag stå till tjänst, min fru?»

Hon blef alltmer förlägen.

»Jag kommer för . . . för det här . . .»

Direktören såg med barnslig förvåning på det föremål hon höll upp framför honom. Hon försökte med darrande hand lossa på gummibandet. Det lyckades också efter någon ansträngning. Därpå spände hon upp paraplyt. Herrn yttrade i medlidssam ton:

»Men det tycks vara illa därän!»

Hon förklarade dröjande:

»Det kostar 20 francs.»

»Verkligen! Så mycket?»

»Ja, det var ett utmärkt paraply. Jag ville bara visa hur illa skadadt det blifvit.»

»Ja, visst! Men jag förstår inte hvad den saken rör mig?»

Nu visste hon inte hur hon blef till mods. När allt kom omkring kanske bolaget inte alls betalade för smärre skador?

»Men det har . . . brunnit . . .»

»Ja, det ser jag nog.»

Hon stod med öppen mun och visste ej, mer hvad hon skulle säga. Plötsligt förstod hon att hon måste handla.

»Jag är fru Oreille. Vi ha försäkradt hos er, och jag har bara kommit hit för att få ersättning af er för denna skada.» Hon tillade ytterligare:

»Jag begär bara, att ni låter kläda öfver det.»

Direktören förklarade helt förlägen:

»Men, min fru, vi äro inga paraplyfabrikanter. Vi kunna inte åtaga oss den sortens reparationer!»

Den lilla frun blef allt modigare. Hon ville kämpa, just kämpa för sin rätt.

»Jag begär bara kostnaden för öfverklädandet. Resten skall jag själf ställa om.»

Herrn blef alldeles bragt ur fattningen.

»Ni är verkligen anspråkslös, min fru. Men man begär aldrig skadeersättning för sådana bagateller. Ni måste väl erkänna, att vi ej kunna ersätta aflagda skor, näsdukar, handskar, slöjor och alla de småsaker som hvarje dag råka brinna upp?»

Hon rodnade af harm.

»Men, min herre! Jag ber er oetänka att vi i förra månaden hade en eldsvåda som förorsakade oss en skada af minst 500 francs. Och min man begärde inte ett öre af bolaget! Därför vore det intemer än rätt och billigt att ni betalade mitt paraply.»

Direktören, som genast gissade nödlöggen, svarade leende:

»Erkänn, min fru, att det är mycket egendomligt af herr Oreille att icke af oss begära någon ersättning för en skada å 500 francs, under det han gör anspråk på 5 å 6 francs för lagning af ett paraply.»

Hon lät ej skrämra sig

»Förlåt, min herre, de 500 francs gällde herr Oreilles kassa, men skadan å 20 francs angår min.»

Han insåg att han ej kunde bli henne kvitt och endast skulle förlora en dyrbar tid. Han frågade därför resigneradt:

»Vill ni ha godheten tala om för mig, hur olyckan skedde?»

Hon hade segrat och började berätta:

»Det var så, herr direktör, att jag i tamburen har ett paraplyställ af brons. Där ställde jag paraplyt här om dagen när jag kom hem. Jag får inte glömma nämna att öfver stället är en hylla med ett ljus och en tändsticksask. Jag tar ett par tändstickor, tänder på en — den slocknar. Jag tänder på en till, men den vill inte brinna. Jag försöker en tredje — samma historia. Till slut lyckades det mig med fjärde stickan att tända ljuset. Därpå gick jag in för att gå till sängs. Efter en kvart tycker jag mig känna brandrök. För eld har jag alltid hyst panisk förskräckelse. Och sedan den där eldsvådan lefver jag i pinsam spänning för en ny olycka. Jag stiger således upp igen, snokar som er jagthund och finner att det är eld i

mitt paraply. Sannolikt hade en tändsticka fallit ned i det.»

Direktören ville ha slut på saken.

»Hur högt taxeras skadan?»

Hon teg ett ögonblick, då hon ej vågade uppgifva en bestämd summa. Därpå sade hon med en ansats till ädelmod:

»Låt själf laga den. Jag litar fullkomligt på er, min herre.»

Han afslog bestämdt.

»Min bästa fru, det kan jag inte. Var så god säg hvad ni vill ha för den!»

»Kunna vi inte göra så: Jag går med paraplyt till affären och låter kläda öfver det med godt varaktigt siden. Går ni in därpå?»

»Ja visst, min fru. Saken är uppgjord. Här är en lapp som ni har att lämna i kassan där nere, så får ni er utgift ersatt.»

Och han gaf fru Oreille ett kort, som hon hastigt grep. Hon steg upp, tackade och lämnade rummet. Hon störtade ned för trappan, af fruktan att han skulle kunna ångra sig.

Nu gick hon med lätta steg från Rue de Rivoli och sökte efter en elegant paraplyaffär. Till slut stannade hon framför en, funderade ett ögonblick, går därpå in och säger med bestämd röst:

»Det här paraplyt skall klädas öfver med bästa siden, det bästa ni har. Det gör ingenting hvad det kostar!»

TELEFONERING per STÄNGSELTRÅD.)

Vi äro med rätta mycket stolta öfver den utveckling det svenska telefonväsendet nått, och Sverige kan med skäl skryta öfver att i den vägen vara *the leading nation*. Hvarje år

Telefonering per stängseltråd.

gästa utländska »telefonstuderande» vårt land för att tillgodogöra sig våra erfarenhetsrön å detta område.

Någon gång kommer emellertid också utifrån till oss en telefonnyhet, som kan vara af tillräckligt praktiskt värde för att ej bli med en axelryckning förbigången! Så finna vi i en amerikansk tidning en illustration med beskrifning af ett billigt telefonsystem som farmarne i Indiana hittat på och medels hvilket man på ganska stora afstånd meddelar sig med hvarandra alldeles utmärkt — medels den taggiga, galvaniserade stängseltråd som skiljer de olika egorna. Uppfinnaren mr C. Alley i Pendleton, Ind., är säker på att detta telefonsystem är det enda i sitt slag. Ledningen är 14 eng. mil lång med fem stationer, däraf två i Anderson, två i Pendleton och en i Ingalls. Den består af stängslets öfversta tråd, hvilken försetts med gummiöfverdrag af färg. Vid vägöfvergångar o. d. går ledningen antingen under jorden eller, som synes å bilden, medels två stänger i luften. Man ser just här mr Alley själf »telefonera in till sta'n», hvilket går för sig från hvilken plats som helst genom applicerande vid tråden af den transportabla tal- och mottagningsapparaten. Till och med när stängselpälarna äro fuktade af morgondaggen — i hvilket tillstånd de äro minst lämpliga för telefonering — kan man telefonera på ända till 8 eng. miles afstånd.

Traktens alla farmare ha redan bildat »stängseltelefonföreningar». Af hvilken nytta de kunna vara, bevisas t. ex. däraf att Wagner Glass Company, som har sitt kontor i staden Anderson, dagligen telefonerar till sitt bruk vid Ingalls, tretton eng. mil därifrån. Underhållskostnaden går endast till omkring 100 dollars om året och därtill kommer fördelen af att linien nästan aldrig är »upptagen.»

HUR MAN ROAR SIG PÅ PARIS-UTSTÄLLNINGEN.

I.

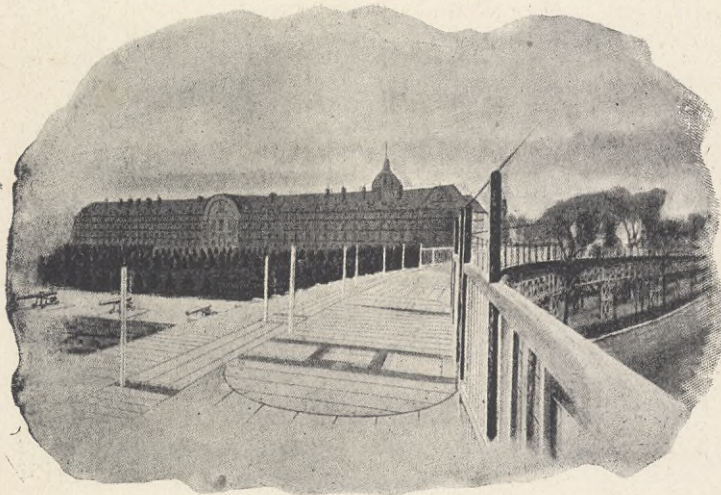
De moderna världsutställningarna ha alltmera som en väsendtlig afdelning måst gifva plats åt de speciella förlustelser, hvilka icke falla under

naturligtvis äfven är electricitet, transportmedlen rundt utställningen - en sammanlagd längd af 3,400 meter.

La Plateforme består af en första orörlig trottoar, hvarifrån man stiger upp på den andra, som glider framåt $4\frac{1}{4}$ km. i timman, och därifrån till den tredje, hvilken rullar undan med $8\frac{1}{2}$ km. i timmen. Trottoaren är i jämnhöjd med trädens kronor, hvadan promenaderna å densamma äro lika svalkande som lämpade för en öfverblick af utställningspanoramat. *La plateforme* har också redan gjort *grand succès* och blir säkert en guldgrufva för utställningen - ehuru det af rullandet försakade intensiva bullret nog kommer att kosta administrationen en del »skadeersättningar», som utkrävas af bebyggarna i de närmaste kvarteren!

»Trottoaren» har följande elfva stationer, utmärkta genom en utvidgning af den fasta plattformen: rue Saint-Dominique, rue de l'Université, Pont des Invalides, Palais de la Perse, Puissances étrangères, Palais de l'Hygiène, Pont de l'Alma, Palais des Armées de terre et de mer, Tour Eiffel, Porte Rapp et Palais de l'Agriculture. Biljettpriset för en tur är 50 centimer, hvilka berättiga till »trottoarrätt» i 20 minuter.

Vidstående illustrationer gifva en tydlig idé om den rullande trottoaren och dess mekanism. Ett mera modärnt och praktiskt sätt att taga sig fram på det kolossala området, kan man ej gärna tänka sig.

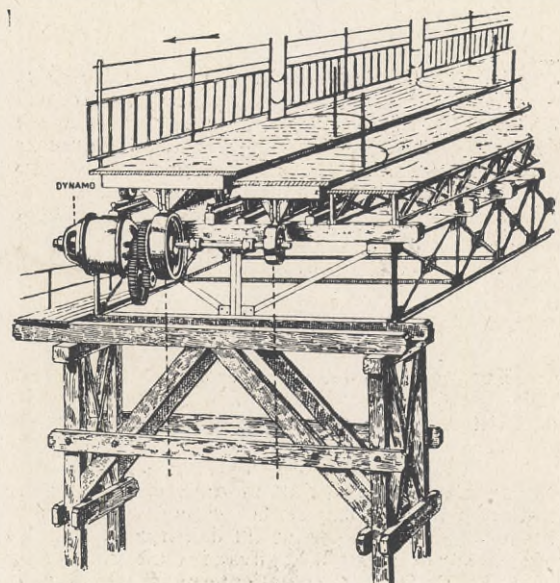
Den rörliga trottoaren.

det egentliga utställningsprogrammet. Det lönar ej mödan förneka nödvändigheten af dessas existens. De må hur mycket som helst utgöra ett *appendix* hvilket tydligen hotar att bli världsexpositionernas hufvudbeständsdel - faktum är dock att man utan dem icke komme långt. Att genomvandra alla de oändliga utställningshallarne vore för en besökande omöjligt, om han ej kunde göra sina afstickare till dessa förlustelseetablissemang, på hvilka helt enkelt en världsutställnings ekonomiska grund numera måste hvila.

Den senaste stora utställningen, i Chicago 1893, hade sin *Midway Plaisance*, där all världens »schene Rariteten» kunde skådas. Paris-utställningen har naturligtvis slagit ett nytt rekord. För att endast uppräknas en del af dessa förlustelser kunna vi nämna: det nyrestaureerade Eiffeltornet, Manège Féérique, Panorama Rom, Paris år 1400, Athén, jätteteatern Columbia, Hippodromen, Cirkuspalatset på Champs Elysées, Vesuvius i Paris, den rörliga trottoaren, jättegloben, den schweiziska byn, världresepansomat, Venedig i Paris, Palais de Costume, Palais des femmes, Palais de la danse, åtskilliga panoramor och dioramor, det parisiska jättehjulet, hafs-palatset, Kairo-gatan och ett sjöslags-panorama.

Ensamt entréerna till alla dessa separatnöjen gå upp till omkring 240 francs, oafsedt den lekamliga spis med hvilken man är tvungen uppehålla tillvaron.

För dagen återgifva vi ett par bilder af den rörliga trottoaren, *la plateforme roulante*. Ett liknande fortskaffningsmedel fanns i Chicago, ehuru i mycket liten skala. I Paris utgöra den elektriska järnvägen och denna trottoar, hvilkens drifkraft

Hastiga — långsamma — fasta trottoaren.

SYDPOLSFARAREN BORCHGREWINK.

Norrmannen Borchgrewinks sydpolsexpedition är en af de mest uppseendeväckande företelserna å den nyare polarforsknings område. Han har, af allt att döma, ej blott slagit föregående rekord — det vill i denna upptäcktsväg kanske ej säga så mycket — utan ock hemkommit med det mest storartade resultat af sin vågsamma färd öfver de antarktista isbergen.

På östliga sidan om Kap Adare — $73^{\circ} 29' S.$, $146^{\circ} 15' Ö.$ — skjuter afven på denna sidan en bred hafsvik in, Rosshafvet, som ej slutar förr än vid 78:de graden vid en ismur, som utbreder sig kring foten af de väldiga, ännu verksamma vulkanerna Erebus och Terror. Borchgrewinks färd synes mest gått på inre sidan om de höga isbetäckta fjällen, men han har med sina 80 sibiriska draghundar passerat fjällsträckor sådana som Mount Sabine (3,000 meter), Mount Murchison och Mount Melbourne (4,700 m.) för att icke tala om, att han också kommit temligen nära de båda ofvannämnda vulkanerna.

Expeditionen gick ut med den norska hvalångaren »Pollux», hvilken då under engelsk flagg fick namnet »Southern Cross». Den är bekostad af den engelska tidningsmannen Sir George Newnes, hade norsk kapten, Bernhard Jensen, och norsk besättning. Färden gick först till Hobart i Tasmanien, hvarifrån man den 19 december 1898 ångade in i södra Ishafvet.

Efter betydande svårigheter passerades det stora drifisbältet, och den 28 februari 1899 landstattes Borchgrewink och 10 man jämte ett hus, hundar och förråd just vid Kap Adare på Victoria-land, dithän öfver ett halft århundrade förut Ross trängt fram mot söder utan att dock kunna nå land.

Fartyget återvände till det rakt norrut liggande Nya Zeeland, där det reparerats och provianterats för att i slutet af förra året ånyo utgå för öfvervintringsexpeditionen återhemtande.

Man kan föreställa sig, hvad för öfverraskningar denna resa öfver den antarktiska inlandsisen — fram och tillbaka minst 10- å 15,000 kilometer — har erbjudit deltagarne i färden, hvilken får antagas ha försiggått under sistlidne sommar vid ljuset af den sydliga midnattssolen.

SKANDINAVIENS FRÄMSTA SJUKHUS.

I.

I HVAR 8 DAGS allra första nummer återgäfvom vi en del bilder från h. m:t konungens vistelse i Göteborg den 24 augusti förra året. H. m:t aflade denna dag bl. a. ett besök vid det nya Sahlgrenska sjukhuset ute på Änggården, bortom Slottsskogen, och behagade därvid infoga den slutsten af Kolmårdsmarmor, som till minne däraf bär den gyllene inskriften

DENNA SLUTSTEN INFOGADES

DEN 24/8 1899 AF

OSCAR

Konungen uttalade vid detta tillfälle sin stora tillfredsställelse med det sätt, hvarpå det storartade, då i det närmaste avslutade byggnadsarbetet blifvit utfördt.

Nu står detta sjukhus, hvilket söker sin make i Skandinavien, färdigt att mottaga sina patienter, hvilka i början af maj skola flyttas från det gamla sjukhuset inne i staden ut till den nya vårdanstalten. Härute, i den hälsogifvande luft som skog och bärg gifva, skola patienterna få ett lugnare och sundare hem, än det var möjligt bereda dem i

det gamla, trånga och midt i en bullrande stadsdel liggande lasarettet.

*

Redan i december 1885 fördes först frågan på tal om dettas otillräcklighet och tillbyggnad. En sådan ansågs emellertid af flera skäl olämplig och förslag att bygga ett nytt sjukhus framkom. Öfverläggningarne härom resulterade i att stadsfullmäktige den 19 mars 1891 beslöto uppförandet af ett sådant och den 17 nov. 1893 inkommo ej mindre än tjugu täflingsförslag för byggnaden. Med biträde af hofintendenten Kumlien fördes saken så småningom framåt, efter att flere gånger ha återremitterats till resp. beredningar. Den sista beredningen inkom i april 1896 med ritningar för ett sjukhus rymmande omkring 350 sjuksängar och med tilltagande af administrationshus m. m. i en skala, som blefve tillräcklig äfven efter sjukhusets ökning till 600 sängar. Detta förslag antogs af stadsfullmäktige månaden därpå och en byggnadskomité tillsattes med fördelningssläkaren doktor Carl Lamberg som ordförande. Färdigt som det nu står, kostar det nya sjukhuset i det närmaste två milli-

oner kronor (1,914,634 kr.). Men så är också resultatet af dessa stortartade uppoffringar att rikets andra stad nu med stolthet kan peka på Sahlgrenska sjukhuset som det mest tidsenliga och i alla afseenden mest utmärkta i de nordiska länderna. Ja, sannolikt — säger fackmannen — torde man äfven långt utanför dessa länder svårigen finna något bättre, om också åtskilliga till sängantal äro större.

För uppnående af detta resultat har — säger dr Lamberg i sin beskrifning öfver den stortartade nybyggnaden — komitén förutom denna samhällets offervillighet att med största tacksamhet erinra om det förtjänstfulla arbete som utförts af den första beredningen för uppförande af nytt sjukhus å Ånggården. Då den plan, som af denna beredning framlagts, i alla afseenden var förträfflig, har densamma helt och hållet följts af komiterade, som sålunda endast haft att vidtaga de förändringar, som af det större byggnadsföretaget betingades, och hvilka förändringar äfven af den första beredningen varit förutsedda och planlagda.

Främst bland dem, som i aenna beredning bidragit till ernående af den förträffliga byggnadsplanen förtjänar att ihågkommas f. d. öfverläkaren dr F. E. v. Sydow, som med ett outröttligt intresse och insigtsfull erfarenhet såsom beredningens ordförande bidragit till densammas utarbetande. Komiterade hafva äfven att med tacksamhet erinra om det utmärkta sätt på hvilket såväl öfverkontrollanten hr Kumlien som konstruktörerna af värmeledningen och elektricitetsanläggningen hrr Theorell och Estelle samt kontrollanten öfver den senare anläggningen lektor F. Lamm fullgjort sina uppdrag. Och sist men ej minst stanna komiterade i förbindelse till sin nitiske och duglige underkontrollant hr O. Dymling, hvars förtjänst det till stor del torde vara att såväl det hela som alla detaljer af sjukhuset blifvit på det omsorgsfullaste och solidaste sätt utförda.

En blick på den exteriör som här återgifves är nog, för att gifva en idé om storleken af lasarettet. Det består af dels en genom täckta sammanbindningsgångar sinsemellan i förbindelse stående komplex af byggnader, dels några fritt från dessa liggande. De förra äro; administrationsbyggnad, ekonomibyggnad, badpaviljong, operationspaviljong, paviljong för enskilda rum och nyopererade och fem allmänna sjukpaviljonger. De fritt liggande byggnaderna äro portvaktbyggnad, uthusbyggnad, isoleringspaviljong, byggnad med obduktionsrum och begravningskapell samt byggnad för desinfektion af afgående spillvatten o. d.

Det inre området mellan de olika paviljongerna är försedt med chausserade vägar och planteringar. Det yttre, som till en mindre del skall tagas i anspråk för en köks-trädgård för sjukhusets behof är försedt med vägar till de inom detsamma liggande byggnaderna, men i öfrigt bibehållet i sin ursprungliga beskaffenhet. Arealen af det till sjukhuset upplåtna tomtområdet uppgår till 120,500 kv. m. Detta lämnar sålunda rikt utrymme såväl för de redan uppförda och de framdeles tillkommande byggnaderna som för planteringar, hvilka för konvalescenter blifva angenäma promenadplatser. Tomten är omgiven på de flesta sidor af bärghöjder,

mellan hvilka friska vindar spela in på området, så att luften ingalunda blir stagnerande. De omgivande skogsklädda kullarne bilda en synnerligen tilltalande infattning af sjukhusområdet, hvilket särskildt under den vackra årstiden kommer att förete en anslående tafla. Allt detta utgör en mycket stor fördel i sanitärt hänseende, och då därtill området ej kan i sin närmaste omkrets bli kringstängdt af några byggnader, måste tillgången till frisk och ren luft för sjukhuset anses fullt tillräcklig.

I nästa nummer skola införas bilder af sjukhusets inre.

Fördeln. läkaren dr C. LAMBERG,
Byggnadskomiténs ordf.

Foto. Carl M. Olson, Gbg.

DET NYA SAHLGRENSKA SJUKHUSET I GÖTEBORG.

I EN SVENSK BILDHUGGARES ATELIER.

Från HVAR 8 DAGS Pariskorrespondent.

I Montparnasse, ett af de yttre kvarteren i Paris, långt från det bullersamma, kosmopolitiska lifvet på de stora boulevarderna, bor allra största delen af de konstnärer som valt Paris till platsen för sina arbeten och studier. Här bor framför allt det unga konstnärsfolket, i hvars hand pensel eller mejsel ännu icke blifvit det förtrollade spö, som förvandlar till guld allt hvad det vidrör. När en konstnär blir ryktbar och rik, öfverger han vanligen Montparnasse och slår sig ned i eget hotell i något af de fina kvarteren kring Parc Monceau.

Men i Montparnasse lefver den konst som håller på att bryta sig bana och som skall vara ryktbar i morgon.

Man stiger öfver tröskeln till en konstnärs atelier med något andra känslor än då man träder in i ett vanligt rum. Man har en förnimmelse af att profanera något. Här inne har under årtal en konstnär format sina drömmar i hård, stundom förtviflad kamp med stoffet. Hvarje liten detalj, öfver hvilken ditt öga flyktigt glider, kan ha kostat månaders arbete. Hvarje skrymsla i ateliern återspeglar en skrymsla i en människosjäl.

De interiörer vi i dag visa läsaren äro hämtade från den svenske bildhuggaren Harald Sörensen-Ringis atelier. Född 1872 vid Tunadal i Vesternorrlands län, kom han efter att ha genomgått Tekniska skolan i Stockholm 1893 till konstnärsförbundets skola, där han under tre år studerade under Hasselbergs ledning. Från 1896 har han varit bosatt i Paris.

Sörensen-Ringi, sysselsatt vid sin hustrus byst.

Skulptören Karl Eldh på besök i Sörensen-Ringis atelier.

På en af våra bilder se vi konstnären sitta i sin atelier samtalande med en annan i Paris bosatt svensk skulptör, Karl Eldh. Till vänster å bilden framskyntar nederstycket af hans sista stora arbete, »La Vague» eller »Vågen», som nu finnes utställd i den stora konsthallen på Världsutställningen (afbildad i HVAR 8 DAGS häfte N:o 23).

En annan interiör från samma atelier visar oss konstnären stående vid en byst af hans hustru. Stämningen denna, ej mindre än accessörens anordning, erinrar trots det moderna i formbehandlingen om 1600-talets katolska renässanshelgon. förgrunden till höger synes en bronsfigur »La Prière», »Bönen» med hvilken

Ringi 1898 debuterade på salongen i Champs Elysées.

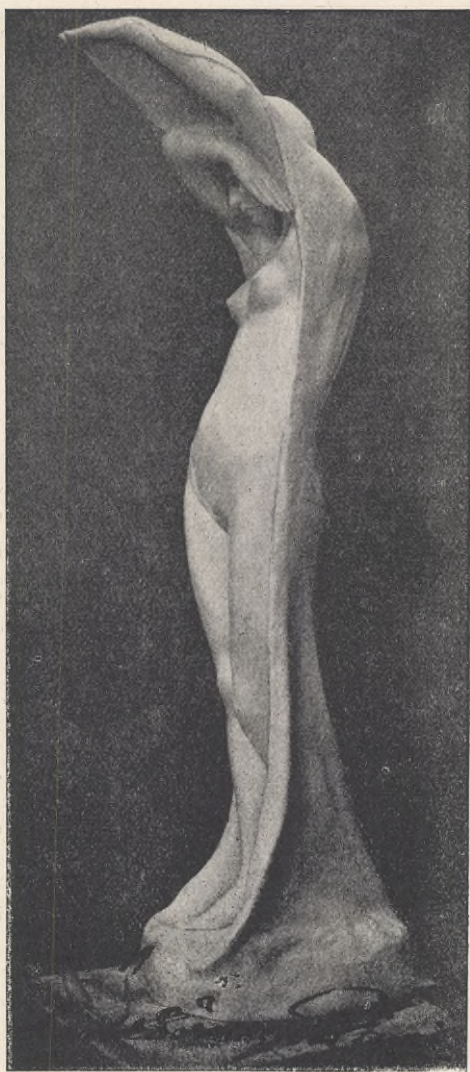
På fjolårets Parisersalong erhöi Ringi en mention honorable för sin vackra »La Nuit», »Natten», en utmärkelse som fullt ut rättfärdigades genom de harmoniska linierna och den lefvande, naturliga rörelsen i hvarje detalj af denna marmorstaty. Arbetet har sedermera inköpts af en norsk mäcenat.

I svenska konstnärsförbundets utställningar har Ringi två gånger deltagit. 1895 utstälde han några porträttreliefer, däribland ett fint utfördt porträtt i marmor af målarinnan fröken Eva Bonnier, och i fjol återkom han med en porträttbyst af en ung målare samt några mindre arbeten. Bysten förvärfvades af svenska statens inköpsnämnd.

På en annan af våra bilder se vi en mängd smärre arbeten uppradade på en hylla. Bredvid åtskilliga skizzer mer eller mindre fullbordade finna vi här ett par små bronsstatyetter kallade »Never more» och »Bylgia» ett par små mästerstycken af renaste stil. I den sista figuren återfinna vi en variation af det draperingsmotiv, som konstnären begagnat äfven i »La Vague».

Bland Ringis senaste arbeten är äfven en ohygglig »Häxa», en figur full af sprakande lif, som i sin handgripliga realism rent af verkar sympatiskt. Man tycker sig se hur de utsträckta knotiga fingrarna gripa efter absinthglaset.

Bland våra få svenska skulptörer finnes kanske ingen, hvars verk i högre grad än Ringis lofva godt för den svenska skulpturens framtid. För närvarande stå vi, som bekant, på detta område efter för våra grannar både i söder och öster. Men Sörensen-Ringis arbeten innebära, som sagdt, goda löften. Härvid tänka vi ej närmast på det rent tekniska, den formdräkt som allt för ofta sak-

Den på Paris-salongen utmärkta marmorstatyn: »Natten».

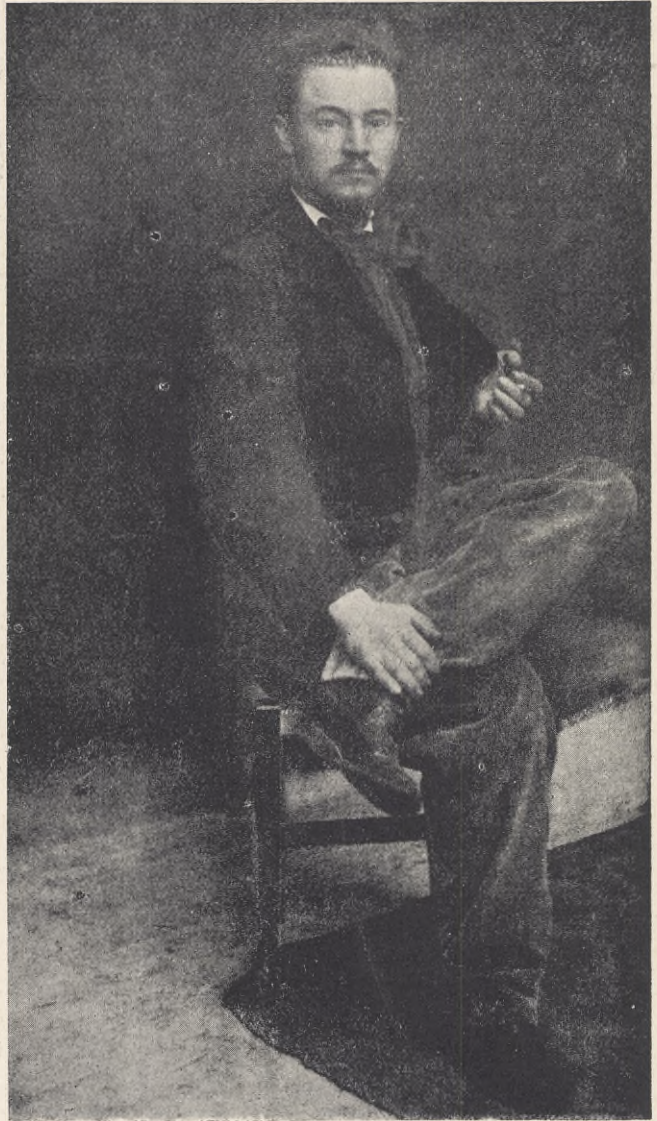
En samling smärre arbeten af Sörensen-Ringi.

•Hexan.

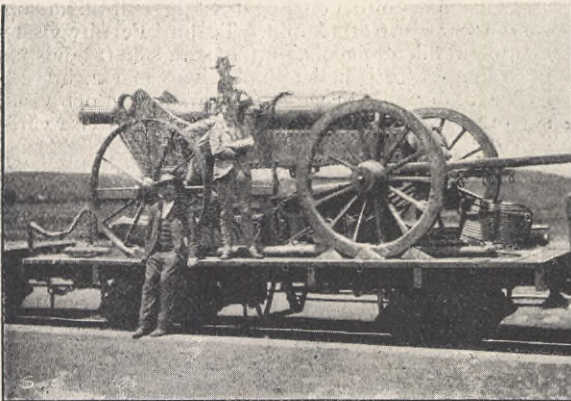
nar eget lifsinnehåll och lånar sig fram med främmande gods. En öfvad hand och ett öfvadt öga kunna ju förvärfvas af hvarje konstens dräng, men i Ringis konst spåra vi ett eget kynne och en vilja att arbeta med egna medel. Den bär konstens adelsmärke ty den präglas af en personlighet.

Ralph.

Bildhuggaren H. Sörensen-Ringi.

BOERBILDER FRÅN EN SVENSK.

•Länge Tom» efter den af svenske ingenjören Uggla ledda reparationen.

Ett boernas ambulanståg.

GULDTÖRSTENS OFFER.

Af S. H. MERRIMAN.

Öfversättning för Hvar 8 Dag.

I hvarje nummer lämnas ett kort sammandrag af följetongens innehåll allt ifrån dess början.

I första kapitlet omtalas professor von Holzens i Haag besök hos en döende, af hvilken han köper för tusen gulden ett dyrbart recept. När den sjuke dragit sin sista suck, stoppar professorn pångarne tillbaka i sin plånbok. I andra kapitlet sammanträffa den från Indien som segrande hjälte återvändande major White och en gammal bekant till honom, Tony Cornish, en modärn man ur societeten. De följas åt till den senares onkel, lord Ferriby, där de finna husets unga dotter, miss Joan, strängt upptagen med arbete för ett välgörenhetsföretag till fromma för manufakturistbiträden. Miss Joan omtalar lordens senaste välgörenhetsprojekt, en stor internationell affär med mål att lindra malgamitarbetarnes svåra lott. Vid en »at home», hos Ferribys framlägger lorden i tredje kapitlet sin plan. Som medlemmar af direktionen antagas med acklamation lorden, Tony Cornish, major White, upphofsmanen till projektet mr Percy Roden och professor von Holzen.

I fjärde kapitlet gör en enka mrs Vansittart i det gamla diplomathotellet »Vieux Doelen» i Haag bekantskap med mr Percy Roden, för hvars projekt hon visar sig lifligt intresserad. Detsamma går ut på att samla alla malgamitarbetare och bygga en fabrik åt dem, i afsikt att förse hela världen med malgamit, ett för papperstillverkningen outhärligt ämne. Fabriken skall förläggas till dynerna i Holland.

Femte kapitlet beskriver malgamitarbetarnes ankomst dit med Cornish som vägvisare. Cornish sammanträffar här med Roden och båda företaga en inspektion af fabriken och bostäderna. De förevisa inrättningen för en mängd inbjudna tidningsmän, hvarpå Cornish följer med hem till Roden, där de mottagas af dennes syster.

I sjunde kapitlet läses en interiör af malgamitkontoret i London, där Cornish och lorden sköta »affärerna». Där afhållas äfven små soiréer, vid hvilka en ung mr Rupert Dalkyn och en enkfru, mrs Courteville, voro bland de mera aktiva gästerna.

Efter ett sammanträffande mellan miss Roden och mrs Vansittart i dennes hem följer en scen från malgamitkolonien. Roden och Holzen äro närvarande vid en malgamitarbetares dödsbädd.

I nionde kapitlet mötas hos mrs Vansittart miss Roden samt hrr Cornish, Roden och von Holzen. Därpå vidtager ett direktionsammansatt för malgamitbolaget med lord Ferriby som ordförande. Man beslutar sätta företaget på aktier, hvaraf hvarje arbetare får en. — Cornish och mrs Vansittart sammanträffa på en morgonpromenad i Haag, hvarvid hon slugt försöker uttala hans hjärtas hemlighet. — Därpå träffa vi Cornish på besök hos en rik City-man, mr Wade, på dennes landställe. Hans dotter Marguerite har hämtat Cornish vid stationen. Mr Wade erbjuder Cornish sin dotters hand, men denne säger nej, hvarpå mr Wade börjar en skarp kritik af malgamitföretaget, hvilket han avslöjar som ren affärssvindel och tillråder Cornish att alldeles lämna. Denne meddelar sig med major White och de söka övertala lord Ferriby att ge det hela på båten, men förgäfvos.

Därpå uppvakta en komité af pappersfabrikanter lorden och yrka på nedläggandet af malgamitaffären — allt lika förgäfvos. Mrs Vansittart och mr Roden sammanträffa på en morgonrid i Haag. Han förledes af sin kärlek att låta henne följa med inom malgamitverksområdet. Holzen kommer emellertid dem till mötes och förhindrar på föregifna skäl, att mrs Vansittart — som har att hämnas sin mans död på Holzen — får den önskade inblicken i förhållandena vid fabriken.

Cornish kommer på ett kafé i Haag i samspråk med ett par malgamitarbetare, som avslöja en del detaljer från verken. Den ene gör han ett erbjudande att skaffa honom en bättre ställning, men anbudet afböjes. Cornish passar på att möta Dorothy Roden i afsikt att tala om malgamitaffären och hennes bror, men börjar med en kärleksförklaring. Slutet blir hennes jord, hvarpå Cornish begifver sig till malgamitkontoret för att där avslöja von Holzens i Rodens närvaro. Här begär han att få veta hur malgamitstillverkningen tillgår. Roden lämnar honom ensam med Holzen, som under föregifvande af att vilja visa experimentet hämtar in en mängd käril, innehållande giftiga gaser. Han ställer omärkligt om, att gaserna kunna strömma ut, och skryndar sin väg efter att ha låst dörren, lämnande Cornish att förgiftas i det tränga rummet. Denne lyckas emellertid behålla medvetandet och rädda sig undan Holzens hämnd.

Vid ett sammanträffande kort därpå med mrs Vansittart får han veta att hon har uppgjort en plan mot Holzen i afsikt att åtkomma malgamitreceptet. Det förvaras i kontorets kassakista, till hvilken hon skaffat sig en nyckel. Just som hon fått fatt i det värdefulla papperet, öfverraskas hon af Holzen. En kort brottning uppstår, och hon måste återlämna papperet. De samtala om Holzen. Mrs Vansittart och miss Roden upptäcka, att H. gjort en komplot mot Cornish. De tillskrifva major White, som skryndar till dem från England. Malgamitarbetarnes öfverfall mot Cornish misslyckas, tack vare White's vaksamhet och Cornish's sinnessnärvaro. Majoren sammanträffar dagen därpå på hotellet med Marguerite Wade, bankirens dotter, och mr Wade själf, som anländt till Haag för malgamitaffärens skull. På väg till besök hos miss Roden stöter hon i »skogen» på Holzen — hennes lärare i kemi i pensionen i Tyskland. Han håller på att lära sig malgamitreceptet utantill.

(Forts. från n:o 30).

TUGOFJÄRDE KAPITLET.

Ett klart skinande ljus.

När lord Ferriby beslöt att efterkomma Rodens enträgna önskan och begifva sig till Haag, gjorde han det i det fulla medvetandet att han besöjde Nederländerna en utomordentligt stor ära.

»Det är ej den plats, som man gärna besöker vid denna tid på året», sade han till en vän på klubben. »Under vintern är det en annan sak, ty säsongen är där på vintern liksom i många andra af kontinentens hufvudstäder.»

En af alla de fördelar, som ärtliga titlar hafva med sig, är den, att dess bärare sällan behöfver sakna åhörare, ty sådana dyka alltid upp af ett eller annat slag. En vanlig person snoppar man af eller vänder helt enkelt ryggen, så snart hans rykte för egoism och banalitet befinnes tillräckligt stadgadt, men det är alltid godt om folk, som viligt låta träka ut sig af en lord. En högaristokratisk klubb är ett verkligt drifhus för detta slags plågoandar, och där träffas äldre herrar — hvilka redan hunnit ett godt stycke på lifvets utförbacke utan att lyckats upptäcka, att alla de obetydliga

händelser, hvarmed vägen å ömse sidor är kantad, icke äro värda ett ord — för att tala om idel trivialiteter.

»Sanningen är», sade lorden till en af dessa personer, »att denna malgamitaffär är ett af de största välgörenhetsföretag, för hvilket jag någonsin ställt mig i spetsen, och det medför vissa ansvarsförbindelser — jaha, vissa ansvarsförbindelser.»

Och han antog en högst viktig och allvarsam samt nästan uttrötad min. Ty lord Ferriby visste ej att en slik uppsyn är ett nästan säkert bevis på inskränkthet. Ej heller hade han märkt, att de, hvilka bära på den tyngsta ansvarsbördan och visat sig orka med densamma, äro just de, som visa världen det lugnaste ansiktet.

Emellertid må man ingalunda föreställa sig, att lord Ferriby kände sig det minsta orolig för malgamitsaken. Här hade han åter fördelen af att ha ägt förfäder villiga och skickliga att tjäna sitt parti utan allför småaktiga betänkligheter. Ty om en kung icke kan göra något orätt, bör adeln till en del ock kunna fordra att vara fritagen från kritik, och personer, som få tillgodoräkna sig vissa medgifvanden af andra, måste äfven lära sig att göra vissa medgifvanden åt sig själfva. Lord Ferriby var med ett ord allförför själfbelåten att kunna hysa minsta tvifvel rörande sitt eget uppförande.

Det var lätt nog för lord Ferriby att intala sig, att Cornish hade orätt och Roden rätt, isynnerhet när denne senare på det mest belevade sätt — icke direkt till lord Ferriby utan till hans bankirer — öfversändt en växel, utgörande en extra utdelning i anledning af den stora summa, med hvilken mylord ursprungligen understödt företaget, såsom Rosen helt förbindligt uttryckte sig. Det finnes godt om folk, som gärna taga emot penningar, endast deras finkänslighet ej såras genom åsynen af en anvisning.

»Antony Cornish» sade lord Ferriby och drog ned sin väst, »förstår ej riktigt det etiska i affärerna — som fallet är med många personer, hvilka sakna fackbildning eller erfarenhet.»

Lorden tyckte härmed vilja säga, att man kan fritt tillägna sig, hvad grannen är nog dum att lämna från sig.

Joan var ganska villig att göra sin far sällskap, ty under den sociala utvecklingens snabba lopp hade hon redan kommit därhän att utbyta välgörenheten mot hygienien samt var fullt öfvertygad om att den stora dödligheten bland malgamitarbetarne, på hvilken man häntydtt inom den Ferriby'ska familjekretsen, uteslutande berodde på de arma offrens försumlighet att ej använda ett gammalt desinfektionsmedel, som nu utbjöds i artistiskt utstyrd *flacons* under ett nytt namn. Öfvermangansyradt kali under ett annat namn icke blott luktar vida sötare utan utträttar äfven större hygieniska underverk, emedan världen hyser förtroende till nya namn, och tron alltjämt är den bästa läkare för mänskliga lidanden.

Joan ämnade därför medföra till Haag det glada budskapet om ett nytt hygieniskt tusenårigt rike, fullt öfvertygad, att det blifvit verklighet i och med uppfinningen af ett ämne, som under namnet »nuxin» såldes i små flaskor till ett pris af en krona och 10 öre. De tio örena representerade kostnaden

för flaskan, vätskan och det smala blåa band, hvarmed proppen var ombunden, och resten hamnade i fabrikantens ficka. I Joans värld var det för närvarande modernt att lukta nuxin, hvilket äfven kunde fås i fast form i de sötaste små blåa kakor, afsedda att placeras i garderoben eller linneskåpet. Joan hade skänkt en ask små kakor åt major White, hvilken mottagit gåfvan med skyldigt allvar. I själfva verket tycktes majoren aldrig tröttna på att lyssna till Joans loftal öfver det nya ämnet eller se på hennes vackra allvarliga ansikte, då hon förmanade honom att använda nuxin i alla dess olika former. Det var först, när han hörde, att cigarrmunstycken, förfärdigade af nuxin, i sig absorberade alla tobakens skadliga beståndsdelar, som modet svek honom. Joan fick nöja sig med löftet att han icke skulle begagna annan tandtinktur än nuxin.

Lord Ferriby och Joan begåfvos sig alltså af till Haag — lorden fullt öfvertygad om att ensamt hans närvaro skulle utöfva ett gynnsamt inflytande på händelsernas lopp, och Joan upptagen af sin »nuxin» och i mindre grad af sina »malgamitarbetare» och sin »Förening till förmån för manufakturistbiträdena». Lady Ferriby föredrog att stanna i Cambridge Terrace, först och främst därför att det kostade mindre, och för det andra därför att hennes kokerska ville hafva ledigt och emedan hon med endast en kökspiga kunde få hängifva sig åt sin högsta njutning i lifvet, en onödig sparsamhet. Kokerskan vägrade bestämt att svälta sina medtjänare, men kökspigan, som tänkte på det blifvande betyget, gjorde som hennes nåd befallde, och hackade och stufvade upp saker på ett sätt, som föga öfverensstämde med en lön på fyrtio pund om året utom extra ibland.

Major White mötte de resande vid stationen i Haag, och Joan, som under den korta resan haft åtskilligt besvär med sin far, erfor för första gången en känsla af ordning och trygghet i den groflemade militärens närhet. Han syntes utan vidare trampa ned alla svårigheter med sin tunga fot, så snart de yppade sig.

»Hm — hm,» örrjade lorden, medan de gingo utför plattformen, »har ni sett till Roden?»

Ty lord Ferriby nade sina tankar alltför koncentrerade kring sitt eget jag för att kunna vara någon skarp iakttagare af andra, och han hade ännu ej lyckats upptäcka, att Holzen stod bakom det hela och alldeles öfverglänste sin kompanjon i malgamitaffären.

»Nej — det har jag just icke», svarade majoren.

Han hade aldrig diskuterat malgamitaffärerna med lord Ferriby. Diskussioner voro på det hela taget ett tidsfördrif, åt hvilket majoren aldrig egnade sig. Hans ståndpunkt i denna sak var bestämd nog, men han ämnade ingalunda inlåta sig på någon förklaring öfver, hvarför han envist ställde sig på Cornish's sida i de förvecklingar som uppstått.

Lord Ferriby kände oppositionen i luften, men han visste nog om majoren för att ej frukta öppna fiendtligheter. Män, som vilja trotsa oppositionen, äro af två slag: det ena stöder sig på medvetandet om sin rättvisa

Major White mötte de resande vid stationen.

sak och det andra gömmer sig undan med något af strutsens enkla och genomskinliga list. Många befinna sig äfven i den lyckliga ställning att alltid tro sig hafva rätt, tills man tydligt öfvertygat dem om motsatsen. Och det fanns ingen, som hade lust att öfvertyga lord Ferriby. Cornish's respekt för familjens öfverhufvud förbjöd så starkt honom att öfverbevisa sin onkel om det misstag, han begått, att han gärna hellre offrade starka punkter i sin egen position än att slå ett slag, hvilket oundgängligen måste träffa lord Ferriby, om det ock var riktadt emot Roden eller Holzen.

Lord Ferriby kände sig emellertid obehagligt berörd af underrättelsen, att mr Wade befann sig i Haag.

»En aktningvärd man — en högst aktningvärd man», sade han, ty han betraktade bankiren med den obestämda misstänksamhet, som personer af orubblig rättrådighet väcka hos vissa personer.

De resande begåfvo sig till hotellet, där rum voro iordningställda för deras räkning. Wades tycktes vara ute och hade sagt till, att de ej skulle komma tillbaka till lunch. Portiern trodde, att de ämnade äta den hos mrs Vansittart.

»Jag tror», sade lord Ferriby, »att jag far ut till fabriken.»

»Ja, gör det», sade White utan att förändra en min.

»Kanske ni har lust att göra mig sällskap?» föreslog Joans far.

»Nej, det tror jag inte. Tycker inte om Roden. Kanske Joan skulle vara road af att se slottet i skogen?»

Joan, som ansåg såsom sin plikt att besöka fabriken, mumlade något om »nuxin», ehuru utan entusiasm, men White råkade komma ihåg, att det var »blandnings-» och inte arbetsdag. Och således för lord Ferriby, såsom ursprungligen varit hans afsikt, ensam, ty White förstod ännu mindre än Cornish »det etiska i affärer».

Den affärsrapport, som väntade lorden vid ankomsten till fabriken, var utan tvifvel tillfredsställande, ty tillverkningen pågick nu under högtryck natt och dag. Holzen hade, som han nämnde till Marguerite, varit fattig hela sitt lif, och fattigdomen är en sträng mästare. Han ämnade ej blifva fattig ännu en gång. De gråa kärrorna hade på sista tiden synts oftare än vanligt passera Park Straat i ena eller andra riktningen på väg till någon af stadens järnvägsstationer, och hvarje gång framkallade de en blyxt af vrede i mrs Vansittarts mörka ögon.

»De skurkarne!» mumlade hon. »De skurkarne! Och hvarför gör ej Tony någonting?»

Men Tony Cornish, som ensam kände hvar långt Holzen skulle gå i sitt orubbliga beslut att icke låta något hinder ingripa, kunde intet göra — för Dorothy's skull.

En hel rad af de tysta gråa kärrorna passerade just Park Straat, när mrs Vansittart med gäster rest sig från bordet efter lunchen. Mrs Vansittart och mr Wade stodo tillsammans vid fönstret, hvilket var stort till och med i denna de stora och spegelblanka fönstrens stad. Dorothy och Cornish samtalade i andra ändan af rummet, och Marguerite tycktes fördjupad i ett fotografialbum.

»Där afgår åter en laddning människolif», sade mrs Vansittart.

»Människolif, min fru», sade bankiren, »växla mycket i värde liksom allt annat här i världen.»

Ty Wade tillhörde en klass engelsmän, som hysa en panisk förskräckelse för allt slags senti-

mentalitet, och som noga skylta öfver sina goda gärningar under föregifna lägre motiv. Och hvem kan föröfrigt säga, att mr Wade hade orätt i sitt påstående? Hvem af oss äger ej någon släkting eller nära bekant, som tycks hafva kommit till världen enkom såsom en högtidlig varning för andra.

Medan mrs Vansittart och mr Wade stodo vid fönstret, kom Marguerite fram till dem och stack sin arm under faderns med den beskyddande min, hon alltid antog gent emot honom. Hon var glad och munter som vanligt, och mrs Vansittart betraktade henne mer än en gång med en viss afund. För att säga sanning förstod mrs Vansittart ej alltid Marguerite eller hennes engelska, hvilken senare var högst modern.

De stodo pratande och skrattande vid fönstret, då Marguerite plötsligt drog dem in i rummet.

»Hvad är det?» frågade mrs Vansittart.

»Lord Ferriby», svarade Marguerite.

Och då de försiktigt tittade fram mellan gardinerna, sågo de den store mannen åka förbi i sin hyrvagn.

»Han har nyss köpt Park Straat», förklarade Marguerite.

Det såg verkligen ut på lordens nedlåtande min som om gatan — och hvarför inte hela staden — vore hans egendom.

Mr Wade pekade med sin tjocka tumme i den riktning, lord Ferriby for, och frågade tvärt:

»Hvart far han?»

»Till malgamitverken», sade mrs Vansittart med eftertryck.

Mr Wade gjorde ingen anmärkning. Men mrs Vansittart yttrade:

»Jag bad major White äta lunch med oss i dag, men han tycktes hafva lofvat att möta lord Ferriby och hans dotter vid stationen samt hjälpa dem komma i ordning på hotellet.»

»Ah!» sade mr Wade.

Mrs Vansittart, som tycktes finna mr Wade en smula svår att underhålla, lät några ögonblick förgå, innan hon yttrade något.

»Major White», sade hon därpå, »åtföljde ej lord Ferriby på hans besök vid fabriken.»

»Major White», svarade Marguerite, »har andra järn i elden.»

TJUGOFEMTE KAPITLET.

Ömsesidiga förklaringar.

Percy Roden, som varit i Utrecht och Antwerpen, hemkom från sin resa samma afton som lord Ferriby ankom till Haag. Dagen hade varit ganska vacker, men mot solnedgången slog vädret om, och tunga moln jagade öfver himlen i riktning mot väster. Därpå började ett häftigt regn ösa ned och svepte öfver slättlandet i sned riktning. En kall sydostlig vind följde med de tunga molnen, och natten kom med storm och regnbyar. Roden blef genomdränkt under den korta vägen från vagnen till Villa des Dunes, hvilken i egenkap af sommarbostad ej var försedd med körväg öfver dynerna från stora vägen. Han såg på sin syster med trött blick, när hon mötte honom i förstugan.

(Forts.)

VECKANS PORTRÄTT-GALLERI

L. SKOTTBERG

Chefsombytet vid Blekinge bataljon.

Det sedan någon tid bebådade chefsombytet vid Blekinge bataljon blef verklighet vid kon-

seljen den 14 dennes. Öfverstelöjtnanten i armén *James Douglas Haasum*, som sedan 1889 innehaft chefskapet, erhöi då begärdt afsked.

Till hans efterträdare utnämndes majoren vid Södra skånska infanteriregementet *Curt Johan Elof Rosenblad*, född

1849. Major Rosenblad är en dugande militär, som därjämte visat sig kommunalt intresserad. Så har han i Lund, där han hittills haft sitt hem, bl. a. varit medlem af stadsfullmäktige, ledamot af drätselkammaren och ordförande i fattigvårdsstyrelsen.

Vår nye generalkonsul i Köpenhamn.

Den 14 dennes utnämndes till svensk-norsk generalkonsul i Köpenhamn sekreteraren i kommerskollegium kammarherre *Fredrik Adolf Georg Berencreutz*.

En bättre meriterad man till denna kräfvande post hade man näppeligen kunnat finna. Att så är fallet, synes bäst af generalkonsul B:s tjänsteförteckning.

B. är född 1856, tog kansliexamen i Upsala 1878, vistades utrikes 1878—1879 samt blef 1880 amanuens i civildepartementet och inskrifven i åtskilliga verk.

År 1885 förordnades han såsom adjungerad ledamot af kommerskollegium, 1889 blef han t. f. kanslisekretare i civildepartementet och öfverflyttades till det ombildade kommerskollegium, där han hufvudsakligen arbetat i byrån för utrikehandeln och sjöfarten.

Åren 1880—1900 var B. notarie i Första kammarens kansli. Han har dessutom varit sekreterare i differentialtullkomitén, i hafsfiskekomitén, i frilagers- och frihamnskomitén samt senast i handels- och sjöfartskomitén. År 1899 företog B. en studieresa till Belgien, Frankrike, Italien och Tyskland för att inhemta kännedom om organisationen af anstalterna för utrikes handelns främjande.

År 1879 utnämnd till tjänstg. kammarjunkare och 1886 till kammarherre har generalkonsul dessutom utöfvat litterär verksamhet och författat artiklar, dikter och reseskildringar.

Theodor Hasselquist. †

Påskdagen afled i Landskrona kollegan vid därv. läroverk fil. dr Carl Svante Theodor Hasselquist i en ålder af 49 år.

Detta dödsbud mottogs med uppriktigt deltagande af en stor krets vänner och bekanta, som satte värde på Theodor Hasselquist, hans mångsidiga begåfning, hans ofta originella och friska synpunkter.

Den aflidne, som förut en längre tid till 1897 varit bosatt i Malmö, hade där förvärfvat sig rika sympatier. Intresserad estetiker och framstående violinist togs han i anspråk för särskildt det musikaliska lifvet. Under några år var han värderad teater- och musikkritiker i Sydsvenska Dagbladet. Han innehade också befattningen som translator publicus i

Malmö. Vid denna stad kände han sig också fortfarande varmt fästad.

I den trängre umgängeskretsen, inom hvilken hans originella syn på tingen, mäterliga framställningskonst och aldrig sinande humor klarast framträdde, kommer Hasselquists bortgång att lämna en stor lucka.

FRÅN ÖFVERSVÄMNINGARNE I ÖREBRO.

Efter fotografier tagna för HVAR 8 DAG af fotogr. Axel Barr, Örebro.

På flere ställen i vårt land har det ovanligt häftiga vårflödet åstadkommit allvarsamma öfversvämningar, hvilka vållat mycken skada å egendom men dess bättre icke förlust af människolif. Från Örebro, Upsala, Halmstad och Oscarshamn

ha ingått utförliga rapporter härom. De bilder vi här äro i tillfälle visa äro tagna från Svartåns »öfverflöd» i Örebro för HVAR 8 DAGS räkning. De gifva en god föreställning om, hur situationen kan gestalta sig »när floden kommer».

FRÅN HÄSTUTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM. I. Prishoppningen.

Vidstående mycket lyckade ögonblicksfotografier från prishoppningen den 21 april äro speciellt tagna för vår räkning. Vi skola i nästa nummer återgifva ännu några bilder från denna synnerligen storartade hästutställning. Den blef, som alltid, en af vårsäsongens största évenémens.

1.
Grefve R. von ROSEN
å »Trumph».
2.
Löjtn. N. ADLER-
CREUTZ
å »Flying».
3.
Friherre E. LEUHUSEN
å »Arrac».

